

Polttoainekustannusten hinnannousun kompensointi yrityksille

Sivistyslautakunta 23.08.2022 § 85
649/02.05.00.00/2022

Valmistelija: sivistysjohtaja Jussi Silpola, 0400-250743

Koulukuljetuksia järjestävät kuljetusyrittäjät ovat lähestyneet Laukaan kuntaa pyynnöllä tehdä indeksitarkastuksia määräaikaisesti kuljetussopimuskauden 2021-2023 loppuun asti kolmen kuukauden välein. Kirjelmän mukaan korotuspaineet johtuvat polttoaineen hinnan noususta. Yrittäjien mukaan toiminta on ajautumassa taloudellisiin vaikeuksiin ja kannattavuus on vaarantumassa. Asiaa on käsitelty sivistyslautakunnan kokouksessa 14.6.2022 § 76, jolloin sivistyslautakunta keskusteli asiasta, totesi ymmärtävänsä yrittäjien huolen, ja laajempien vaikutusten arvioimista varten päätti pyytää kunnanhallitukselta kannanottoa asiaan. Myös teknisen palvelualueen kuljeutssopimuksista on tehty vastaavanlaisia sopimustarkastuspyyntöjä. Kunnanhallitus käsittelee asiaa kokouksessaan 8.8.2022 § 146, ja palautti asian käsittelyyn lautakunnalle.

Koulukuljetussopimukset ovat sopimuksia, joissa on kiinteä hinta koko sopimuskaudelle. Ensimmäiset indeksitarkistukset on sopimuksissa määritelty tehtäväksi 1.8.2023.

Vastauksena kuljetusyrittäjien kirjelmään ja pyyntöön sopimusten hintojen indeksitarkistuksista, voidaan todeta, että sopimus on hinnanmuutosten osalta hyvin selkeä. Kyseisessä tilanteessa hintoja voidaan muuttaa ainoastaan perussopimuskauden jälkeen 1.8.2023 lukien ja toimittajan on tullut tämä tarjouksessaan huomioida. Kyseessä ei ole myöskään ylivoimainen este, koska kyseessä on ainoastaan hinnan tarkastaminen, eikä esimerkiksi tilanne, ettei palvelua voida lainkaan toimittaa ilman ennakoimattomia vaikeuksia. Asiassa ei ole edes esitetty, ettei polttoainetta olisi saatavilla.

Toimittajan on tullut myös tarjouksissaan varautua siihen, että polttoaineiden hinnat saattavat varsinaisen sopimuskauden aikana muuttua. Toimittajalla ei ole yksipuolista oikeutta tällä hetkellä irtautua sopimuksesta. Toimittajan yksipuolinen irtautuminen merkitsee olennaista sopimusrikkomusta.

Sopimusmuutoksilla olisi myös laajempi vaikutus muihin sopimuksiin. Toimittajat voivat vedota tasapuolisen kohtelun vaatimukseen, vaikka kyseessä olisi täysin eri sopimussuhde. Tilanteen helpottamiseksi eduskunta on säätänyt 1.9.2022 voimaan astuvan lain, jonka perusteella yritykset voivat hakea valtiolta tukea energiakustannusten tasaamiseksi. (Laki kuljetusyriytysten määräaikaisesta polttoainetuesta 763/2022).

Polttoaineiden hinnat ovat myös tulleet viime viikkoina alaspäin, joten kustannusvaikutus ei ole enää niin merkittävä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Jussi Silpola

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää edellä mainituin perustein, ettei Laukaan kunta voi tällä hetkellä suostua esitettyihin sopimushintojen indeksitarkistuksiin.

Päätös

Keskustelun aikana Petri Valkonen teki esityksen, jota sivistyslautakunta yksimielisesti kannatti, että polttoaineiden kustannusasia jätetään pöydälle. Sivistyslautakunta päätti, että sivistyslautakunnan toimialalle kuuluvien kuljetusten osalta selvitetään lisää mahdollisten hinnankorotusten talousvaikutuksista. Kunnanhallitusta pyydetään hankkimaan tarvittavat lisäselvitykset hinnankorotusten vaatimista sopimusmuutostarpeista ja -mahdollisuuksista hankintayksiköltä, sekä sen pohjalta esittämään kokonaisratkaisua koskien kaikkia kunnan kuljetussopimuksia ja niiden hinnantarkistuksia.